

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

СУЧАСНА БІБЛІОТЕКА:

ТЕХНОЛОГІЇ ВЕБ 2.0 ДЛЯ БІБЛІОТЕК
І КОРИСТУВАЧІВ

Методичні матеріали

Харків - 2013

ББК 78.3
Т 38

Технології веб 2.0 для бібліотек і користувачів: метод. матеріали /Департамен. культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка; ред.-уклад. Н.М. Грачова - Х.: ХОУНБ, 2013.

Поданий матеріал розглядає сутність та основні принципи функціонування Веб 2.0 в бібліотечній роботі, а також знайомить бібліотечних працівників з основними його сервісами та можливостями. Матеріал стане у нагоді працівникам культури та користувачам бібліотек.

Укладач:	Н.М. Грачова
Редактор:	Г.В. Бакаєва
Комп'ютерний набір:	Н.М. Грачова
Комп'ютерна верстка:	Н.М. Грачова
Відповідальна за випуск:	Н.І. Шостко

© Харківська обласна універсальна наукова бібліотека

Поява і широке вживання терміна Web 2.0 пов'язане з ім'ям Тіма О'Рейлі, який у 2005 році написав статтю «Що таке Web 2.0», де охарактеризував основні відмінності інтернету нового покоління. Сам термін з'явився двома роками раніше. Але, незважаючи на це, до цих пір не існують однозначного визначення цього терміна. Більшість визначень відноситься до типу порівняння: цей ресурс можна віднести до Web 2.0, а цей ні.

На першій конференції по Web 2.0 був озвучений список правил, головне з яких наголошувала: Мережа (web) як платформа. На практиці це означає, що веб-служби починають виконувати функції програмного забезпечення. Тепер його не потрібно встановлювати на комп'ютер користувача, всі процеси виконуються веб-службами і стає не принципово, чи яка потужність у комп'ютера користувача, яка у нього платформа і програмне забезпечення - турбота про потужності і регулярному оновленні лежить на серверах розробника.

Основні принципи технологій Web 2.0:

Принцип колективізму - будь-який проект розвивається і існує саме тому, що над ним працює великий колектив, і чим більше людей (користувачів) у сервісу, тим більше він ефективний.

Принцип Кооперації - користувачі і розробники перебувають у постійній взаємодії і співпраці. Механізми коментування, редагування, редагування, запозичення є невід'ємними для будь-якого проекту.

Принцип відкритості - вся інформація, що збирається в проектах Web 2.0 є відкритою, доступною, і можливою для використання в інших проектах. І це стосується не тільки контенту, але і програмного коду, який також може запозичувати і використовуватися на інших проектах. Основна вимога - давати можливість доступу до всіх змін і доповнень до програмного коду, які вносить користувач.

Принцип Доступності - будь-який проект, що відноситься до Web 2.0, орієнтований на залучення простого користувача, тому більшість служб легкі у використанні і доступні будь-кому. Тепер щоб створити свій сайт не треба знати ніяких спеціальних мов або мати навички. Єдине що потрібно від користувача - бажання поділитися своєю інформацією.

Принцип Інтерактивності дозволяє легко отримати відгук від великого числа користувачів мережі.

Основне благо Web 2.0 - можливість швидкого і легкого формування контенту кінцевим користувачем. Як Том Соейр дозволяв пофарбувати паркан, так і Web 2.0 дозволяє користувачеві самому генерувати зміст. Дружелюбність інтерфейсу і легкість у використанні - це ті плюси, які притягують користувача і змушують повертатися знову і знову.

З приходом Web 2.0 очевидним є зростання соціальної активності, як приватних осіб (це видно по інтересу до соціальних мереж типу однокласники), так і організацій, які активно використовують технології Web 2.0 для інституалізації свого бізнесу.

Бібліотекарі швидко підхопили ідеї Web 2.0, і вже в 2006 році концепція терміна «Бібліотека 2.0» з'явилася в блозі «Library Crunch» Майкла Кессі. Вона мала

на увазі під собою проведення аналогій з поняттям Web 2.0. Але саме введення такого поняття дозволило поглянути на можливості бібліотеки інноваційно, і перевернути уявлення про бібліотеку як про об'єкт використання, дати бібліотекарям один з інструментів, що дозволяють формувати свого читача, йти за ним туди, де той шукає інформацію, і повертати його до себе.

Впровадження інновацій, становлення на рейки «ДваНольності» дає можливість бібліотеці знайти свого читача в Інтернеті, в ігровому просторі, в соціальних мережах і навіть у музичному плеєрі.

Web 2.0 активізує процеси самоорганізації, у тому числі самоорганізації читачів, самоорганізації професійного бібліотечного співтовариства, взаємної самоорганізації бібліотек і читачів, а також їх самоорганізації із залученням інших інститутів і соціальних служб.

Найвідоміший проект Web 2.0 це Вікіпедія

Вікіпедія - вільна енциклопедія, створювана спільними зусиллями добровольців. Вона працює за технологією «вікі» - це такий веб-сайт, структуру і вміст якого користувачі можуть спільно змінювати за допомогою інструментів, що надаються самим сайтом.

Вікіпедія - потужний самоорганізуючийся ресурс. Вона поповнюється актуальною інформацією з максимально великою швидкістю і дозволяє будь-якому користувачеві отримати доступ до найсвіжішої інформації. Це один з найбільш запитуємо довідкових ресурсів в даний час. Її розвиток можливий саме завдяки можливості редагування в разі знаходження неточності, друкарської помилки, або фактологічної помилки.

Web 2.0 надає унікальну можливість: в історії редагування можна побачити попередні версії редагування і не погодитися з внесеними змінами, повернувши попередню версію.

Процес формування вікіпедії є дієвим інструментом самоорганізації читачів (користувачів «жорстких» незмінних джерел інформації).

На перший погляд змінюваний контент Вікіпедії не дає бібліотеці можливості включення в цей процес, так як основне завдання бібліотек - збереження: зберігати оригінальні тексти і бути гарантом достовірності інформації. Але і в цьому проекті бібліотека може взяти активну участь і залучити свого потенційного читача.

Якщо говорити про самоорганізацію професійного бібліотечного співтовариства, необхідно відзначити такий інструмент Web 2.0 як блоги.

Блог (від англ. Blog, скор. Від web log) - це сайт, що представляє собою онлайн щоденник, в якому у зворотному хронологічному порядку опубліковано записи, або, як їх ще називають, пости. Ще однією важливою особливістю блогу є те, що читачі можуть публікувати свої коментарі до повідомлень, що робить блог унікальним інтерактивним ресурсом.

Найчастіше блог - простий інструмент для публікації новин бібліотечного світу. Саме за цим принципом побудований блог „Творчість та інновації в українських бібліотеках”. До речі - тут можна знайти хороший огляд україномовномовної бібліотечної блогосфери. У ньому багато розповідається про

конкретні послуги, що надаються бібліотекою, про її проектах і повсякденному житті. Тут найяскравіше проявляється безпосередню взаємодію з читачем бібліотеки, найчастіше з її актуальним читачем, дізнатися про новини і проблеми бібліотеки.

Блог - це інструмент в чому особистого професійного (або просто інформаційного) росту і вдосконалення, який дає можливість самовираження та стимулює творчу активність. Найбільш ефективно він зарекомендував себе як інструмент міжпрофесійного спілкування і як новинний (журналістський) ресурс. Але блог також є новим маркетинговим інструментом, дозволяю-щем знайти нового потенційного користувача.

Блог відрізняється від стандартного новинного сайту тим, що дозволяє підписатися на новинні потоки, що дає можливість не відвідуючи щодня сотні сторінок завжди бути в курсі інформації. Блог як інструмент самоорганізації професійного бібліотечного співтовариства дає потенціал для розвитку бібліотечної думки, і завдяки інтерактивності стимулює процес пошуку максимально ефективних механізмів залучення потенційного читача.

У зв'язку із зростанням добробуту населення і здешевленням фототехніки особливою популярністю користуються фото і відео сервіси, побудовані на технології Web 2.0.

Це передбачає, що користувач максимально легко може завантажити фотографії зі свого фотоапарату чи мобільного телефону (або іншого джерела) і поділитися ними з усім світом. Він може виділяти на них об'єкти і описувати їх окремо, може позначати їх мітками (ключовими словами). Він також може надати це право іншим користувачам інтернету, і друзі або малознайомі люди залишають коментарі, підписуються на поновлення улюблених авторів та інше.

Якщо говорити про управління знаннями чи обмін досвідом, але не можна пройти повз одного з видів соціальних мереж - це розвинені **рекомендаційні сервіси**.

Наприклад, рекомендаційні сервіси можуть допомогти бібліотечним комплекатор спрогнозувати потенційний попит на той чи інший вид літератури - природно це мають бути не прості рекомендації, а розрахунки, засновані на математичних формулах (треба зауважити, що весь сервіс побудований на складних математичних обчисленнях, не видимих користувачеві і виконуваних на серверах розробника).

Цей сервіс може бути одним з інструментів при формуванні ядра фонду або визначення, яку літературу варто використовувати при формуванні підсобного фонду.

Для того щоб зробити бібліотеку привабливою для читача нового покоління, необхідно створити для нього можливість побудови своєї бібліотечної соціальної мережі, яку він зміг би наситити за своїм потребам (що дозволяють технології Web 2.0).

Сучасний потенційний читач, який живе в епоху Web 2.0 - це людина спрагла інформації, що живе в Інтернеті, самовпевнена і амбіціозна, готова переписати британську енциклопедію і прагне завжди тримати руку на пульсі подій.

Бібліотека, у свою чергу, може протягнути руку дружби назустріч читачеві і захопити його як використанням інноваційних технологій, так і непізнаності (за великим рахунком) своїх ресурсів.

Бібліотека може максимально ефективно виконати свою соціальну функцію, якщо буде використовувати всі можливі форми взаємодії з користувачем (читачем), в тому числі і технології Web 2.0. Бібліотека стає ключовим суб'єктом у процесі управління знаннями як заснованими на власних фондах, так і знаннями всього суспільства.

Щоб реалізувати цю функцію, необхідно підготувати персонал, що володіє всіма можливостями комунікації з користувачем. Тому і сучасний бібліотекар повинен вміти користуватися такими інструментами, як: написати повідомлення в блозі, виправити статтю в Вікіпедії, розмістити фотографії та відеоматеріали в Інтернеті, користуватися рекомендаційними сервісами.

Web 2.0 дає великі можливості, але це ще тільки половина шляху. Це добра основа для взаємодії бібліотеки і суспільства, бібліотеки і користувача. Однак необхідно, щоб вона успішно реалізувалася в сучасному суспільстві, стала простою, зрозумілою і доступною кожній людині.

Але, збільшуючи можливість комунікації, ми повинні думати і про те, як формувати свого читача. Не тільки збагачувати його інформаційну культуру, а й робити читача воістину культурною людиною. Бібліотека повинна навчитися управляти знаннями, цінностями, запитамі свого користувача. Але це вже завдання нових технологій, Web 3.0, і це поле для нашої подальшої плідної роботи.

Рекомендації бібліотекарям в освоєнні і правильному застосуванні технологій Web 2.0

Перед початком використання даних технологій у бібліотеці необхідно чітко розуміти, що для цього буде потрібно як додатковий час, так і зусилля. Тому введення їх в практику бібліотеки має супроводжуватися або введенням відповідних обов'язків в посадову інструкцію, або самостійною ініціативою співробітників.

Бажано, щоб у бібліотекарів вже був досвід роботи з даними сервісами. У разі, якщо такий відсутній, буде бажаним його напрацювання - самостійні або за допомогою навчання. У тому випадку, якщо користувачі бібліотеки не знайомі з даними сервісами, їх навіть можна навчити, продемонструвавши всі їхні переваги і зручність, які вони несуть при користуванні послугами бібліотеки.

Рекомендації не претендують на вичерпну повноту інформації, т. як. описати всі способи застосування технологій Web 2.0 в бібліотеках не представляється можливим. Тут описані лише основні, базові сервіси та можливості їх застосування.

1. Соціальні мережі в бібліотеках
2. Мікроблоги в бібліотеках
3. Миттєві повідомлення в бібліотеках
4. RSS в бібліотеках
5. Вікі в бібліотеках
6. Блоги в бібліотеках
7. Потокowe медіа в бібліотеках
8. Глосарій

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ В БІБЛІОТЕКАХ

Соціальна мережа - це інтерактивний багатокористувацький веб-сайт, *контент* якого наповнюється самими учасниками мережі. Сайт являє собою автоматизоване соціальне середовище, що дозволяє спілкуватися групі користувачів, об'єднаних спільним інтересом. До них відносяться і тематичні форуми, особливо галузеві, які активно розвиваються останнім часом. Зв'язок здійснюється за допомогою веб сервісу, внутрішньої пошти або миттєвого обміну повідомленнями.

Також бувають соціальні мережі для пошуку не тільки людей за інтересами, а й самих об'єктів цих інтересів: веб-сайтів, прослуховується музики і т.п. У таких мережах зазвичай використовується *фолксономія*.

Популярні соціальні мережі:

- Вконтакте (<http://vkontakte.ru>).
- Facebook (<http://facebook.com>).
- Однокласники (<http://odnoklassniki.ru>).
- Мой Мир (<http://my.mail.ru>).

Основні можливості застосування в практиці бібліотек:

- Пошук та підбір персоналу.

- Спілкування з користувачами реальними і потенційними.
- Професійне спілкування та професійний розвиток.
- Методична допомога.
- Організація і проведення конференцій, семінарів, тренінгів.
- Маркетингова діяльність (залучення нових користувачів, маркетингові дослідження).
- Електронні виставки.
- Путівники та керівництва (відео, аудіо).
- Інформування про нові надходження.
- Публікація новин і анонсів заходів.
- Фото та відео звіти.
- Таргетовану (цільову) рекламу.
- Розміщення тендерів.

Практичні поради:

- Ваш профіль повинен бути максимально повним.
- Виберіть підходящий і запам'ятовується URL, якщо таке можливо (наприклад, <http://vkontakte.ru/biblioteka>).
- Офіційний представник бібліотеки обов'язково повинен бути серед адміністрації групи, якщо така створена, і бути постійно на зв'язку.
- Будьте активні, доброзичливі і комунікабельні.
- Перевіряйте всі свої публікації та повідомлення на наявність помилок.
- Будьте корисні.
- Час від часу створюйте тематичний розважальний контент.
- Не пишіть знеособлені шаблонні повідомлення, намагайтеся використовувати ім'я одержувача.
- Дотримуйтеся авторські права.
- Намагайтеся бути співчутливими і активними. «Друзі», ніяк себе не проявляють, нікому не потрібні.
- Уникайте конфліктів.
- Не фотографуйте та особисті дані інших осіб, без їх згоди.

Приклади використання:

Спільнота Бібліомосту на Фейсбуці). <https://www.facebook.com/bibliomist>

- Спільнота Бібліомосту в Однокласниках).

<http://www.odnoklassniki.ru/group/50365884203146>

Спільнота Бібліомосту Вконтакті <http://vk.com/groups.php?act=s&gid=20332203>

Спільнота Української бібліотечної асоціації в Фейсбуці <https://www.facebook.com/ula.org.ua>

Спільнота Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки в Фейсбуці https://Www.Facebook.Com/Libraryhoynb?Fref=Pb&Hc_Location=Friends_Tab

Корисні матеріали:

- Як створити групу в Вконтакте? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://akak.ru/recipes/2158-kak-sozdat-gruppu-v-vkontakte>
- Як зробити хорошу і якісну групу Вконтакте? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://akak.ru/recipes/6184-kak-sdelat-horoshuyu-i-kachestvennyuyu-gruppu-vkontakte>
- Як створити групу Вконтакте [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://rasta-blog.ru/smo/11-kak-sozdat-gryppy-vkontakte>
- Як створити групу в Facebook [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://istokblag.ru/kak-sozdat-gruppu-v-facebook/>

МИТТЄВІ ПОВІДОМЛЕННЯ В БІБЛІОТЕКАХ

Засіб миттєвого обміну повідомленнями (англ. Instant messenger, IM) - спосіб обміну повідомленнями через Інтернет в реальному часі через служби миттєвих повідомлень (Instant Messaging Service, IMS), використовуючи програми-клієнти. Можуть передаватися текстові повідомлення, звукові сигнали, зображення, відео, а також проводяться такі дії, як спільне малювання або ігри. Багато з таких програм можуть застосовуватися для організації групових текстових чатів або відеоконференцій.

Популярні протоколи:

- ICQ.
- Jabber.
- Skype.

Популярні клієнти:

- ICQ (<http://www.icq.com/>).
- Skype (<http://www.skype.com>).
- Windows Live Messenger (<http://explore.live.com/windows-live-messenger>).
- Mail.ru Агент (<http://agent.mail.ru>).

Основні можливості застосування в практиці бібліотек:

- Віртуальна довідка.
- Професійне спілкування.
- Наради.
- Конференції та семінари.
- Спілкування з цільовою аудиторією, спрямоване на поліпшення взаємин.

Поради:

- Миттєві повідомлення не повинні бути заміною електронній пошті.
- Використовуйте можливості у встановленні різних статусів («Зайнятий», «Не турбувати»). Це позбавить від необхідності відповідей на численні запитання і заощадить час.
- Використовуйте функції з розділення співрозмовників на групи.
- Не використовуйте миттєві повідомлення для передачі конфіденційної інформації.

- Тривалість сеансу обміну повідомленнями між двома користувачами повинна становити не більше 5 хв. Якщо питання потребує більш тривалого обговорення, скористайтесь іншими засобами зв'язку, надавши вашому співрозмовнику необхідну контактну інформацію.
- Закінчити розмову повинен той, хто ініціював обмін посланнями.

Корисні матеріали:

- Реєстрація нового номера ICQ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://icq.su/icquinregistration/>
- Як почати користуватися Skype [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=PPr32kbbnsg>
- Урок по Skype [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.youtube.com/watch?v=i6xvXqWNh_8

RSS В БІБЛІОТЕКАХ

RSS - сімейство XML-форматів, призначених для опису стрічок новин, анонсів статей, змін в блогах і т. п. Інформація з різних джерел, представлена в форматі RSS, може бути зібрана, оброблена і представлена користувачеві в зручному для нього вигляді спеціальними програмами-агрегаторами.

Популярні сервіси:

- Google Reader (<http://www.google.ru/reader/>).
- Яндекс. Мои подписки (<http://subs.yandex.ru/>)
- FeedShow (<http://reader.feedshow.com/home>)

Основні можливості застосування в практиці бібліотек:

- створення спеціальних пропозицій для передплатників (наприклад, знижки на платні послуги).
- Розміщення інформації в інших інформаційних джерелах (новинні сайти, сайти партнерів та ін.)
- Просування власного веб-сайту (RSS-стрічки з посиланнями повертають користувачів на ваш сайт).
 - Реклама в RSS-стрічках.
 - Публікація анонсів і новин бібліотеки.

Поради:

- Додайте більшу помаранчеву іконку RSS на видному місці, а також невелику іконку в кінці кожної статті.
- Створюйте повнотекстові RSS-фіди. Багатьом не подобається переходити на сайт для читання повного варіанту.
- Паралельно надайте можливість підписки на оновлення і через пошту.
- Напишіть статтю про те, що таке RSS і як підписатися на ваші оновлення.

Корисні матеріали:

- Що таке RSS-підписка і як вона може допомогти? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=J3bAMGSTud8>
- Все про RSS [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://orss.ru/>
- Як читати блоги? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://docs.google.com/present/view?preview=true&id=dfhw5tqv_46dc4p3mft

ВІКІ В БІБЛІОТЕКАХ

Вікі (англ. wiki) - веб-сайт, структуру і вміст якого користувачі можуть самостійно змінювати за допомогою інструментів, що надаються самим сайтом. Форматування тексту і вставка різних об'єктів у текст виробляється з використанням вікі-розмітки.

Популярні:

- Вікі-сайт (<http://ru.a.wiki-site.com>).

Основні можливості застосування в практиці бібліотек:

- Створення документів, що вимагають колективної участі, наприклад, проектів.
- Організація спільної науково-дослідної роботи.

Поради:

- Сформулюйте мету створення вікі, визначте її тематику.
- Немає потреби створювати наукову енциклопедію, однієї Вікіпедії вже достатньо.
- Чітко визначте коло осіб, яким буде доступне редагування сторінок.

Приклади використання:

- LISwiki (<http://liswiki.org/>).
- Вікіпедія (<http://ru.wikipedia.org>).
- ВікіОсвіта (<http://www.wikiznanie.ru>).
- Летописи.ру (<http://letopisi.ru>).

Корисні матеріали:

- Вікіпедія: Як використовувати Вікіпедію [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ru.wikipedia.org/wiki/Википедия:Как_использовать_Википедию
- Як використовувати вікі розмітку? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://wiki.nntc.nnov.ru/?title=Как_использовать_wiki_разметку
- Загальні відомості про Вікіпедії [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.teachvideo.ru/v/3647>
- Юнева, В. Як створити вікі-сайт в найкоротший час [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://blogs.msdn.com/b/ruwebapps/archive/2011/05/19/10166213.aspx>

БЛОГИ В БІБЛІОТЕКАХ

Блог (англ. blog, від web log - інтернет-журнал подій, інтернет-щоденник) - веб-сайт, в основний зміст якого - регулярно додаються записи, що містять текст, зображення або мультимедіа.

Для блогів характерні недовгі записи тимчасової значущості, відсортовані у зворотному хронологічному порядку (останній запис зверху). Відмінності блогу від традиційного щоденника обумовлюються середовищем: блоги зазвичай публічні і передбачають сторонніх читачів, які можуть вступити в публічну полеміку з автором (у коментарі до блогозаписів або своїх блогів).

Людей, які ведуть блог, називають блогерами. Сукупність усіх блогів Мережі прийнято називати блогосферою.

Для блогів характерна можливість публікації відгуків (коментарів, «коментів») відвідувачами. Вона робить блоги середовищем мережевого спілкування, що має ряд переваг перед електронною поштою, групами новин, веб-форумами і чатами.

Популярні сервіси:

- blogger.com
- Живой журнал (livejournal.com)
- Блоги@Mail.Ru (<http://blogs.mail.ru>)
- Я.ру (<http://my.ya.ru>).

Основні можливості застосування в практиці бібліотек:

- Огляди книг.
- Рекомендаційні списки.
- Новини і анонси заходів.
- Вбудовувані фото, відео та аудіо віджети.
- Дискусії на професійні теми.
- Списки корисних електронних і фізичних джерел.
- Плани, положення та інші офіційні документи.
- Чорні списки боржників.
- Конкурси та ігри.

Поради:

- Подумайте, скільки блогів варто відкрити. Можливо, бібліотеці знадобиться кілька блогів.
- Бібліотекар, провідний блог, повинен мати почуття стилю і літературний талант.
- Поставтеся відповідально до вибору дизайну блогу. Дизайн не повинен бути зухвалим, дратівливим. Краще всього, якщо це буде бібліотечна тематика або нейтральні тони.
- Не варто перенаповняти блог віджетами. Подумайте, які елементи дійсно потрібні вашому блогу, а які ні (категорії, RSS, теги, архів записів). Якщо це можливо, то вимкніть непотрібне.

- Блоги багато в чому популярні через періодичності та регулярності оновлень - пишiть так часто, як це тільки можливо.
- Пишiть гостьові пости для інших блоггерів. Завдяки таким постам, ви можете розповісти про себе і своєму блозі в блогах інших авторів. Це дасть вам шанс заманити нових читачів на ваш блог. Але врахуйте, що вам треба буде написати відмінну цінну статтю, щоб бути гідно оціненим спокушеними читачами.
- Беріть участь у блоггерських конкурсах. Це спосiб заявити про себе, тому що якщо ви потрапите в кількість кращих, на вас обов'язково поставлять посилання.
- Слiд залишатися вірним темі свого блогу.
- Надайте читачам унікальний контент.
- Придумуйте цікаві заголовки. Впевнитесь, що ваші заголовки помітні.
- Схиляйтесь на інших блоггерів.
- Ваші пости повинні містити вашу думку чи коментар.
- Ілюструйте текст фотографіями або відео. Суцільний текст складний для сприйняття.

Приклади використання:

- Творчість та інновації в українських бібліотеках (<http://libinnovate.wordpress.com/>)
- Методична служба публічних бібліотек Києва (<http://olga-methodlibkyiv.blogspot.com/>)
- Методист бібліотеки Блог научно-методического отдела Харьковской государственной научной библиотеки им. В.Г. Короленко (<http://methodist-biblioteki.blogspot.com/>)
- Пан бібліотекар (<http://panbibliotekar.blogspot.com/>)
- Бібліотечний автобан (<http://bibliote4nyj-autoban.blogspot.com/>)
- Веб-спілкування, нетикет (<http://netiquette4uth.blogspot.com/>)
- Мышь библиотечная (<http://library-bat.ru/>)
- Бібліотечний гопак (<http://bibliote4nyj-gopak.blogspot.com/>)

Корисні матеріали:

- Сергій Демкин. Як опублікувати повідомлення в блозі [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://docs.google.com/present/view?id=0ATFJ0ooxRzffZDY5amt0bV83MDBncTM4djg4dw&hl=ru>
- Н.А. Болсуновського Як створити свій блог? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://docs.google.com/present/view?id=0ATFJ0ooxRzffZDY5amt0bV8xNjdkNHg5azhjYg&hl=ru>
- Як створити свій блог <http://stepan841.blog.net.ua/>
- Как создать свой блог (<http://7bloggers.ru/kak-sozdat-svoj-blog/>)

ПОТОКОВЕ МУЛЬТИМЕДІА В БІБЛІОТЕКАХ

Потокове мультимедіа (від. англ. Stream media) - це мультимедіа, яке безперервно виходить від провайдера потокового мовлення. Це поняття застосовне як до інформації, поширюваної через телекомунікації, так і до інформації, яка спочатку поширювалася за допомогою потокового мовлення (наприклад, радіо, телебачення) або непотокового (наприклад, книги, відеокасети, аудіо CD).

Популярні сервіси:

- Youtube.com
- Rutube.com
- Video.mail.ru

Основні можливості застосування в практиці бібліотек:

- Огляди книг.
- Відео та аудіозаписи бібліотечних заходів.
- Відеоекскурсія по бібліотеці.
- Зйомка фільмів і роликів читачами бібліотеки.
- Відео та аудіо матеріали
- Презентації та реклама.

Поради:

- Сформулюйте ідею і мету медіа-повідомлення до початку його створення.
- Забезпечіть цікавість та актуальність інформації.
- Виробіть зрозумілу, не дратівливу манеру викладу.
- Доносіть думку якомога простіше і зрозуміліше, за рахунок спрощення складних мовних конструкцій, заміни оборотів і непрямих відмінків більш простими формами.
- Вибирайте вузьку тему чи не найбільше 2-3 на одне медіа-повідомлення.
- Оптимальний час медіа-повідомлення складає від 3 до 5 хвилин.
- Починайте повідомлення з привітання і оголошення його змісту.
- Використовуйте по можливості найбільш якісне апаратно-програмне забезпечення.
- Постарайтеся створити фірмовий стиль.

Приклади використання:

- Бібліотека XXI століття (<http://www.youtube.com/watch?v=rhqZp3SsJco>).
 - Реклама Кисловської бібліотеки (<http://www.youtube.com/watch?v=a6SctT-wb5s>).
 - Жила була бібліотека• (<http://www.youtube.com/watch?v=CFOAmSNtNXY>).
- Бібліотека - територія надії і добра <http://www.youtube.com/watch?v=7jzfS22YQBI>
Нужно верить в чудеса <http://www.youtube.com/watch?v=3J6rFaquCiQ>

Корисні матеріали:

- Запис та монтаж звуку [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.podst.ru/?area=pages&pid=podmontaz>

- Як працювати з Youtube? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.slideshare.net/lvr/you-tube-2>

- Як зробити свій подкаст [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://shakin.ru/useful/kak-sdelat-podcast.html>

При підготовці матеріалу було використано інформацію блогів:

Применение в библиотеках технологии Веб 2.0 <http://web2.ucoz.ru/publ>

«Библиотечные штучки. Самое интересное о библиотеках и не только»

<http://blog.shikate.ru/30/innovacii-web-20-v-bibliotekax/>

Методстраничка <http://stroitel-metodist.ru/node/30>

Творчість та інновації в українських бібліотеках <http://libinnovate.wordpress.com/>

Термінологія Веб 2.0

Аватарка (аватара, аватар, ава) – фотографія користувача і головна картинка групи. Персонаж. Воплощення користувача в віртуальному світі. Отражає риси характеру користувача або групи, дає перше враження про користувача, групу.

Авторизація – ідентифікація, аутентифікація користувача. Процес, при якому сайт може дізнатися зареєстрованого користувача. Процедура перевірки на достовірність поєднання ідентифікаційного імені і пароля, введених користувачем в інтерактивну форму.

Адміністратор групи в соціальної мережі (адмін) – засновник групи, який несе відповідальність перед адміністрацією сайту за її зміст..

Адміністрація сайту – особи, уповноважені власником сайту на здійснення управління сайтом і інші дії, пов'язані з його використанням..

Аккаунт (від англійського account – рахунок запис, особистий рахунок, профіль, профайл, сторінка, екаунт) – реєстраційна запис, що містить дані, які користувач повідомляє про себе в соціальної мережі..

Аудиторія сайту – загальне позначення відвідувачів сайту, групи. Обсяг аудиторії є ознакою успіху Інтернет-проекту.

Бан (від англійського ban – забороняти) – жаргонне вираження. Спосіб покарання адміністрацією сайту за некоректну поведінку користувача або використання спам-методів, який полягає в видаленні аккаунта з бази..

Бан-лист – список користувачів, які за некоректну поведінку і по інших причинах, заблоковані. Користувачі внесені в Бан-лист не можуть надіслати повідомлення і переглядати інформацію.

Баннерна реклама – популярний спосіб реклами в Інтернеті з використанням графічних зображень рекламного характеру – баннерів. Збільшує відвідуваність сайтів, на які переадресовує користувачів, покращує імідж компаній, товарів і послуг.

Блог (від англійського blog, мережний журнал, щоденник подій) – проста система публікації контенту, зроблена з метою спростити процедуру створення веб-документів для людей, не володіючих навичками написання веб-кодів. Ключовий спосіб публікації новин в Інтернеті і проведення дискусій он-лайн завдяки простоті використання і швидкості виводу даних. Для підтримки інтересу аудиторії до блогу, автору щоденника необхідно регулярно поповнювати його новими записами.

Блоггер – людина, який веде блог. Блоггери ведуть тематичні, корпоративні або особисті блоги.

Блогосфера – зростаюча колекція блогів в Інтернеті.. Блогосфера – це сукупність всіх блогів, спільнота авторів щоденників і їх постійних читачів.

Браузер – (browser від англійського browse – переглядати) програма для навігації і перегляду сайтів, що дозволяє переглядати сторінки,

помещенные в Интернете и скачивать необходимые файлы. Популярные браузеры: Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome, Opera.

Веб 2.0 / Web 2.0, Веб второго поколения – Интернет-сообщество, контролируемое больше интерактивными инструментами, чем средствами публикации. Разновидность сайтов, на которых онлайн контент (внутреннее наполнение сайта) созданный самими пользователями, объединен и разделен между участниками и контролируется самими членами сообщества.

Веб-страница / www page – документ, с уникальным адресом, который можно открыть и посмотреть с помощью браузера, имеющий заголовочные и выходные данные.

Видеохостинг – ресурс, позволяющий загружать и просматривать видеоролики. Сервис не предоставляет свою видеопродукцию, его наполняют видеофайлами пользователи.

Виджет – элемент управления, информационный блок, графический элемент интерфейса сайта, который берёт данные из вне сайта. Обычно один виджет выполняет одно определенное действие, то есть каждый виджет имеет своё стандартное действие. Быстро передает информацию без перехода на сайт-поставщик. Мини-приложение, которое предоставляет пользователю дополнительные удобства для работы с основным сайтом, интерфейсом и облегчает функции пользователя. См. также гаджет.

Википедия, Wikipedia, wikipedia.org – свободная общедоступная многоязычная универсальная онлайн-энциклопедия. Многоязычный проект со свободно распространяемым содержимым. Любой пользователь может править существующие материалы, которые написаны совместно добровольцами со всего мира. Самый крупный и наиболее популярный справочник в Интернете.

Вики-сервисы / wiki (от гавайского «wikiwiki» – «быстро») – веб-сервисы, на которых документы удобно и быстро могут совместно редактироваться несколькими пользователями. При этом вклад каждого и указание авторства не фиксируется. Пример – wikipedia.org, онлайн-энциклопедия, создаваемая «всем миром».

Виртуальная реальность /virtual reality – технология информационного взаимодействия. Мнимый мир, создаваемый в воображении пользователя.

Виртуальный – термин, который всё чаще применяется к понятиям онлайн и Интернет. В научной фантастике используется для обозначения искусственно созданного иллюзорного мира, ощущаемого, как реальный. Обычно используется в словосочетании «виртуальная реальность».

Вирус компьютерный – разновидность вредоносной программы, написанной злоумышленниками, способной к размножению, которая распространяется с компьютера на компьютер через сеть Интернет с деструктивными целями.. Для защиты от вирусов существуют специальные программы – антивирусы. И вирусы, и антивирусы постоянно обновляются и совершенствуются.

ВКонтакте, В Контакте, ВКонтакте.Ру, Vkontakte.ru – социальная сеть, один из самых посещаемый сайтов в СНГ. Российский аналог сетевого сервиса Facebook. Универсальный способ поддержания связи для различных социальных

групп и возрастов: одноклассники, однокурсники, студенты, выпускники высших учебных заведений, близкие люди, друзья, соседи и коллеги.

Гаджет (от английского gadget – приспособление) – небольшое приложение, предоставляющее дополнительную информацию. Мини-приложение, которое предоставляет пользователю дополнительные удобства для работы с основным сайтом, интерфейсом и облегчает функции пользователя. См. также виджет.

Группа в социальной сети – сообщество людей со сходными интересами, которые общаются друг с другом внутри социальной сети. Состоит в первую очередь из участников и форума. Качество и ранг группы в первую очередь оценивается по количеству участников.

Доменное имя (англ. domain name) — уникальный идентификатор, который присваивается определенному IP-адресу (двух одинаковых быть не может). Каждому компьютеру при подключении к глобальной сети Интернет присваивается собственный уникальный номер, называемый IP ADDRESS.

Закрытая группа – группа социальной сети, данные которой (форум, список участников и другую внутреннюю информацию) могут просматривать только состоящие в ней участники. Для присоединения к закрытой группе потенциальный участник отправляет запрос на вступление в группу, который отправляется на рассмотрение модераторам группы.

Игнор (от английского ignore – игнорировать) «заблокировать», «занести в Бан-лист» – отказ от принятия сообщений в «личку». Запрещение общения посетителю форума. Обычно применяется к грубым или назойливым пользователям и собеседникам, к тем, с кем пользователи больше не желают вступать в контакт.

Интернет (от английского Interconnected Networks — объединённые сети) – всемирная глобальная телекоммуникационная Сеть информационных и вычислительных ресурсов, появившаяся в начале 70-х годов. Состоит из миллиардов компьютеров, связанных между собой каналами передачи данных и служит для обмена информацией между пользователями этих компьютеров.

Интерфейс – представление на экране монитора информации, минимально необходимой для выполнения пользователем очередного шага. Размещение и представление элементов управления на экране с учетом их смыслового значения и логической взаимосвязи. Комплекс условий, средств и методов, обеспечивающих взаимодействие пользователя с сайтом, программой и компьютером. Пример: интерфейс автомобиля – руль и педали.

Коннект, Connect.ua – самая большая социальная сеть Украины. Connect объединяет почти 700 тысяч украинцев, то есть 1,5% населения Украины. На портале находятся более 300 тысяч видеороликов, 2 миллиона фотографий и сотни тысяч музыкальных композиций. Уникальные функции: жжот, знакомства, подмигнуть, раздел для фотографов, интерактивная лента новостей и многое другое.

Контент (от английского content – содержание, содержимое) – информация на сайте, любой связный и осмысленный текст. Информационное наполнение, содержательное наполнение сайта. Информация из нужной области знаний или человеческой деятельности, оформленная в доступной для Интернет-публикации форме. Контент – это тексты, изображения, ссылки, аудио и видео ролики, вопросы-

ответы, новости. Простой набор слов контентом не является. Существенными параметрами контента являются его объем, актуальность и релевантность.

Личные сообщения, личка – электронные сообщения, передаваемые одним пользователем другому и не доступные третьим лицам, отправка и получение которых осуществляется с использованием персональной страницы пользователя.

Модератор: участник группы, имеющий право наказывать и поощрять других участников группы, отвечающий за порядок на всем форуме или его части. Наказание, как правило, бывает двух видов: предупреждение и запрет пользоваться группой.

Монетизация – процесс зарабатывания денег на своём сайте, блоге, форуме, группе, сообществе или каком-либо другом Интернет-проекте, за счёт продажи ссылок, мест под рекламу и баннеры, написания платных статей и обзоров, упоминаний кого-либо в постовых и участия в партнёрских программах.

Мульт – человек, использующий нереальные (вымышленные) данные, для скрытия своей реальной личности. Мульти делятся на конструктивных и вредных (негативных).

Одноклассники, Одноклассники.ru odnoklassniki.ru – социальная сеть, позволяющая найти и восстановить общение с бывшими одноклассниками, однокурсниками, выпускниками, друзьями школьных и студенческих лет, приятелями и знакомыми. Даёт возможность виртуального общения, просмотра фотографий и назначения реальных встреч.

Он-лайн (с английского on line – на линии) – находящийся в данный момент в состоянии подключения к Интернету. Функционирующий только при подключении к Интернету. Существующее и происходящее в Интернете в режиме реального времени. Прилагательное – онлайнновый.

Открытая группа – группа социальной сети, к которой без каких-либо предварительных условий и в любое время, может присоединиться любой пользователь социальной сети и принять участие в форуме и других событиях жизни группы.

Платные сервисы – сервисы, для возможности использования которых, необходимо отправить платное СМС-сообщение.

Пользователь сайта – лицо, осуществляющее доступ к определённому сайту посредством сети Интернет. Лицо, обращающееся к любой из веб-страниц, входящих в состав сайта.

Посещение сайта (визит, site session, сессия на сайте) – серия запросов к серверу, сделанных одним пользователем в заданный промежуток времени, в течение которой пользователь обращается к страницам сайта, и каждый его запрос отражается в логах сервера.

Сайт (от английского site) – дословно «узел сети». Совокупность размещенных в сети Интернет веб-страниц, объединенных единой темой, дизайном и единым адресным пространством домена.

Сервер /server – объёмный компьютер, ресурсы которого используются многими пользователями.

Сеть Интернет – совокупность международных автоматизированных систем информации, связи и сервисов, наложенных на технологическую среду сетей электросвязи.

Смайлик – от английского слова smile – улыбка, улыбаться. Сочетание символов, указывающих на эмоцию человека во время написания какого-то текста. Не только улыбка, но и много других вариантов эмоций. Обычно интуитивно понятные символы. Смайлики бывают текстовыми и графическими.

СМС-активация – отправка СМС-сообщения с мобильного телефона пользователя на определённый номер с введением в текст сообщения некоторых символов (цифр), в результате чего, происходит авторизация аккаунта пользователя в социальной сети.

Сообщество – группа людей со сходными интересами, которые общаются друг с другом. Имеет список участников и форум. Сообщества сформированы вокруг учебных заведений и определенных сфер деятельности пользователей.

Социальная сеть – интерактивный многопользовательский веб-сайт, контент которого наполняется самими участниками сети, с возможностью указания какой-либо информации об отдельном человеке по которой аккаунт пользователя смогут найти другие участники сети.

Спам, спаминг /spamming – назойливая реклама сомнительного характера в комментариях, личной почте, форуме и других сообщениях.

Стена – способ публикации открытых записей личного и общего характера временной значимости, отсортированных в обратном хронологическом порядке.

Учётная запись – запись, содержащая сведения, которые пользователь сообщает о себе. Синонимы и сленговые термины: профиль, профайл, страница, чаще всего – аккаунт и эккаунт, от английского account – учётная запись, личный счёт. См. Аккаунт.

Фейсбук, Facebook, facebook.com – англоязычная социальная сеть с русскоязычной версией, основанная в начале 2004 года для студентов Гарварда, и получившая мировую популярность среди различных социальных групп.

Форум: 1) Инструмент общения в группах и сообществах социальной сети. Площадка, объединяющая сообщения и ветви обсуждения.

Ютуб, YouTube, youtube.com –сервис (собственность Google), предназначенный для просмотра и размещения созданного пользователями видео со всего мира в Интернете. Профессионально снятые фильмы, клипы, любительские видеозаписи, видеоблоги Пользователи могут добавлять, просматривать и комментировать видеозаписи.

Смотри полную версию на сайте «Редакционный портал»
<http://www.redactor.in.ua/internet/268.html>

10 РЕЧЕЙ, ЯКІ ВИ МОЖЕТЕ ПОМІСТИТИ НА СТОРІНКУ СВОЄЇ БІБЛІОТЕКИ У FACEBOOK

1. Фото Вашої бібліотеки.
2. Відео про бібліотеку чи інше промоційне для бібліотеки відео.
3. Календар бібліотечних подій.
4. Стрічку rss feed на Ваш Бібліотечний блог.
5. Інформацію про контакти Бібліотеки.
6. Години роботи Бібліотеки.
7. Віджет - путівник по бібліотеці.
8. Он-лайн-опитування користувачів щодо послуг Бібліотеки.
9. Інформацію про нові надходження до Бібліотеки.
10. Лінки на популярні бази даних чи інші е-ресурси Бібліотеки.